

Recensie: Rotjochies, een film van Maasja Ooms

Door: Peer van der Helm

In Frankrijk krijgen ontspoorde pubers op het platteland een tweede kans onder begeleiding van een hulpverlener. Ze lijken boos, gewetenloos en onverschillig, maar zijn ze dat ook? De film legt het bloot.

Het klimaat in ons land, als het gaat om kinderen die afwijkend gedrag vertonen is ten opzichte van andere Europese landen hard zo blijkt ook uit onderzoek. Emeritus hoogleraar tegen kindermishandeling Francien Lamers -Winkelman verzuchtte ooit: 'houden we in Nederland nog wel van onze kinderen?'. Is die houding ten opzichte van kinderen wel terecht?

En recent grootschalig onderzoek uit de VS laat zien dat onder die boosheid, gewetenloosheid en onverschilligheid vooral negatieve emotionaliteit schuilgaat. Dat gaat dan vooral over angst, gebrek aan zelfwaardering, wantrouwen en depressie. De oorzaken zijn altijd gelegen in negatieve jeugdervaringen van deze kinderen. Het gaat dan om mishandeling, misbruik en verwaarlozing in de (vroeg) jeugd, vaak in combinatie met latere problemen zoals pesten op school en geen aansluiting vinden bij andere kinderen. Deze kinderen overdekken hun kwetsbaarheid door boos, onverschillig en gewetenloos gedrag als een coping-strategie en krijgen dan weer nog meer negatieve reacties van anderen.

De Engelse onderzoeker Anglin zag dat 20 jaar geleden al en noemde het 'pain based behavior', gedrag gebaseerd op pijn.

Dat is precies wat Maasja zo pijnlijk in 'Rotjochies' bloot legt. Alle kinderen zijn overduidelijk beschadigd in hun jonge leven. Dat maakt ze kwetsbaar. Kwetsbaarheid maakt de kans op hernieuwd dader- en slachtofferschap weer groter. En de maatschappij die alleen maar het ouderschap ziet en niet hun slachtofferschap, reageert daar niet altijd adequaat op met als gevolg nog meer ellende en repressie.

Wat hebben deze kinderen nodig?

Een nieuwe overzichtsstudie uit Zwitserland (Hachtel, Vogel & Huber, 2019) laat zien dat deze jongeren voor hun herstel niet nog meer afkeuring en verwijt nodig hebben van de maatschappij maar juist betrokkenheid, begrip en acceptatie in combinatie met duidelijkheid over het niet-acceptabele van hun gedrag.

Dus niet deze jongeren zelf veroordelen maar wel hun gedrag. Dat doe je door eerst de connectie met ze te leggen en dan pas de correctie, en nooit andersom. Maasja laat in haar film 'Rotjochies' deze wetenschappelijke uitgangspunten op een indringende wijze zien. Het wordt hoog tijd dat we de les van 'Rotjochies' leren, want niet alleen zij moeten leren, maar wij ook.